

Kela|Fpa

**YTHS:n vuoden 2022 rahoituksen ja toiminnan seuranta
ja arviointi**

Kelan selvitys YTHS:n talouden toteumasta vuodelta 2022

Opiskeluterveydenhuollon neuvottelukunta 23.5.2023

Korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon rahoitus

- Korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta annetun lain (695/2019, opiskeluterveydenhuoltolaki) 17 §:n 1 momentin mukaan opiskeluterveydenhuollon rahoitus koostuu opiskelijoiden Kelalle suorittamista terveydenhoitomaksuista ja valtion Kelalle maksamasta rahoituksesta.
 - Valtion varoista rahoitetaan 77 % opiskeluterveydenhuollon hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista.
 - Opiskelijoilta perittävillä terveydenhoitomaksuilla rahoitetaan 23 % opiskeluterveydenhuollon hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista.

Ennakkokorvaus vuoden 2022 kustannuksista

- Opiskeluterveydenhuoltolain 22 §:n 1 momentin mukaan Kela maksaa korvauksen YTHS:lle opiskeluterveydenhuollon palvelujen tuottamisesta aiheutuvista kustannuksista. Korvaus perustuu opiskelijakohtaiseen hyväksyttävään kustannukseen ja arvioon opiskelijamäärästä.
 - Kela suorittaa korvauksen YTHS:lle neljässä erässä vuoden aikana YTHS:n lähettämien laskujen perusteella.
- Kela ilmoitti 10.12.2021 YTHS:lle maksavansa ennakkokorvausta vuoden 2022 opiskeluterveydenhuollon kustannuksiin enintään yhteensä 81 600 000 euroa.
 - Vuoden 2022 alustava opiskelijamääräarvio oli 262 500 opiskelijaa.
 - Eduskunnan hyväksymä opiskelijakohtainen hyväksyttävä kustannus oli 310,90 euroa.
- Kela maksoi YTHS:lle ennakkokorvausta vuoden 2022 opiskeluterveydenhuollon kustannuksiin yhteensä 81 599 915,62 euroa YTHS:n laskuttaman määrän mukaisesti.

Tarkastus

- YTHS:n tili- ja toimintakauden päätyttyä Kela tarkastaa opiskeluterveydenhuollon tuottamisesta aiheutuneet kustannukset ja toiminnalle asetettujen laatua, vaikuttavuutta, taloudellisuutta ja tuottavuutta koskevien tavoitteiden toteutumisen (opiskeluterveydenhuoltolaki 22 §).
- Kelan toteuttaman tarkastuksen havaintojen mukaan YTHS:n vuoden 2022 tili- ja toimintakauden kustannukset ovat hyväksyttäviä kustannuksia. Tarkastuksen havaintojen perusteella YTHS ei ole käyttänyt Kelan antamaa rahoitusta muuhun kuin opiskeluterveydenhuoltolain 22 §:n mukaiseen toimintaan tai kustannuksiin.
- Tili- ja toimintakautta 2022 koskevassa tarkastuksessa pääpaino oli YTHS:n toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen esittelyssä sekä kustannuskehityksen läpikäynnissä. Havaintojen mukaan opiskeluterveydenhuollon laajeneminen ja koronapandemia ovat edelleen vaikuttaneet tili- ja toimintakauden toimintaan ja etävastaanotot ovat vakiinnuttaneet asemansa.

YTHS:n vuoden 2022 tili- ja toimintakauden tuotot

- YTHS:n vuoden 2022 kokonaistuotot olivat yhteensä 85 317 635,47 euroa.
- Kelan korvaus opiskeluterveydenhuoltoon (yhteensä 81 599 915,62 euroa) muodostuu Kelan YTHS:lle maksamista ennakkokorvauksista.

YTHS:n tuotot vuosina	2022	2021
Hoitomaksutuotot	344 965,00	170 174,00
Varsinaisen toiminnan tuotot	36 871,73	36 544,21
Kelan korvaus opiskeluterveydenhuoltoon	81 599 915,62	77 779 895,48
Kelan korvausjaksotus	-636 619,55	0,00
Rahoitus- ja sijoitustoiminnan tuotot	13 405,94	4 392,64
STM laajentuminen	0,00	950 164,55
STM hyvinvointiavustus	3 017 943,04	393 591,65
STM jonon purku	938 850,13	0,00
Muut avustukset	2 303,56	59 564,21
Yhteensä	85 317 635,47	79 394 326,74

YTHS:n vuoden 2022 tili- ja toimintakauden kustannukset

- YTHS:n toteutuneet kustannukset olivat vuoden 2022 tili- ja toimintakaudella yhteensä 85 317 635,47 euroa.
- Valtion rahoitusosuudella ja opiskelijoiden terveydenhoitomaksuilla rahoitettavien toteutuneiden kustannusten osuus oli 80 963 296,07 euroa.

YTHS:n kustannukset vuosina	2022	2021
Palkat	40 203 091,75	37 994 758,34
Palkkojen sosiaalikulut	8 153 872,40	8 388 293,28
Alihankinta	16 008 103,82	11 481 785,13
Vuokrat	6 531 952,37	6 131 910,67
Tietojenkäsittely	7 776 928,11	7 091 485,65
Hoitotarvikkeet ja- välineet	1 842 501,79	3 431 973,61
Muut	4 391 042,02	4 421 269,87
Poistot	410 143,21	453 850,19
Yhteensä	85 317 635,47	79 394 326,74

YTHS:n vuoden 2022 tili- ja toimintakauden kustannukset

- Palkat ja palkkiot muodostavat 56,7 % YTHS:n kokonaiskuluista.
 - Palkkakulut ovat kasvaneet 5,8 % vuoteen 2021 verrattuna, mikä selittyy henkilöstön määrän kasvulla (HTV 787 vuonna 2022 ja 753 vuonna 2021).
 - Palkkoihin liittyvät eläke- ja muut pakolliset henkilösivukulut ovat nousseet 2,8 % (234 420,80 euroa) vuoteen 2021 verrattuna.
- Vuokratulussa (6 531 952,37 euroa) oli vuonna 2022 kasvua vuoteen 2021 verrattuna 6,5 % (400 041,70 euroa).
 - Vuokratulujen kasvu johtuu pääasiassa indeksikorotuksista. Tampereella on siirretty osa toiminnoista uusiin toimitiloihin syksyllä 2022, mikä osaltaan selittää vuokratulujen kasvua.
- Hoitotarvikkeiden ja -välineiden kustannukset ovat pienentyneet 46,3 % ja olivat 1 842 501,79 euroa vuonna 2022.
 - Vuonna 2021 hoitotarvikkeita ja suojavälineitä hankittiin pandemian takia normaalia enemmän.

YTHS:n vuoden 2022 tili- ja toimintakauden kustannukset

- Alihankintapalveluiden kustannukset ovat kasvaneet merkittävästi, 4 526 318,69 euroa vuoteen 2021 verrattuna.
 - Terveystenhoitoalalle ominaiset rekrytointihaasteet ovat heijastuneet myös YTHS:n toimintaan.
 - YTHS ei ole saanut rekrytoitua henkilökuntaa suunnitellusti, minkä seurauksena on ollut tarve ostaa alihankintana palveluita opiskeluterveydenhuollon eri sektoreille palvelukysynnän mukaisesti.
- Alihankinnan kustannukset sisältävät myös STM:n jononpurkuavustuksella katetut alihankinnan kustannukset 817 106,86 euroa ja STM:n hyvinvointiavustuksella katetut alihankinnan kustannukset 529 128,85 euroa.

Opiskelijakohtainen kustannus

- Valtion talousarvion (1208/2021) mukaan vuoden 2022 hyväksyttävä opiskelijakohtainen kustannus on 310,90 euroa/opiskelija.
- Vuoden 2022 kevät- ja syyslukukausien opiskelijamäärien keskiarvo oli 282 851.
 - Arvio oli 262 500 opiskelijaa.
- YTHS:n tili- ja toimintakauden 2022 toteutunut opiskelijakohtainen kustannus oli
 - kokonaiskulujen mukaan 301,63 euroa (85 317 635,47 euroa/282 851 opiskelijaa) ja
 - STM:n erillisavustusten vähennysten jälkeen 287,65 euroa.
 - $(85\,317\,635,47\text{ e} - (3\,017\,943,04\text{ e} + 938\,850,13\text{ e}))/282\,851$ opiskelijaa

Lopullisen korvauksen määrä

- Opiskeluterveydenhuoltolain 33 §:n 4 momentin mukaan Kelan maksaman korvauksen määrä tarkistetaan lopullisen opiskelijamäärän mukaisesti.
 - Lopullinen opiskelijamäärä on kevät- ja syyslukukausien opiskelijamäärien keskiarvo.
 - Kela antaa YTHS:lle päätöksen lopullisen korvauksen määrästä.
 - Mikäli tietyllä tili- ja toimintakaudella YTHS:n tuotantokustannukset osoittautuisivat ennalta määriteltystä korvausta alemmiksi, Kela ottaisi ylijäämän huomioon seuraavan tili- ja toimintakauden korvausta määrittäessään (HE 145/2018 vp).

Rahoitusosuudet

- Vuonna 2022 terveydenhoitomaksuja (sisältäen viivästymismaksut) kertyi 20 212 642,42 euroa.
 - Opiskelijoiden rahoitusosuus oli $20\,212\,642,42 / 80\,963\,296,07 = 25\%$.
 - Valtion rahoitusosuus oli $60\,750\,653,65 / 80\,963\,296,07 = 75\%$.

Kiitos

Sofia Kallio-Ahola

juristi

sofia.kallio-ahola@kela.fi

Etuuksien ja palvelujen suunnitteluyksikkö | Terveystuotoetuksien osaamiskeskus
Työterveyshuolto- ja opiskeluterveysryhmä

Kela|Fpa[®]

Kela|Fpa

Kelan asettamat tavoitteet YTHS:lle vuodelle 2022

Opiskeluterveydenhuollon neuvottelukunta 23.5.2023

Kelan asettamat tavoitteet YTHS:lle vuonna 2022

- YTHS tuottaa paljon erilaisia mittariraportteja, joista on valittu tavoitteiden seurannan tueksi erikseen nimetyt mittarit vuodelle 2022.
 - Tavoitteiden perusseurannan mittaristo on tarkoitus pitää vuosittain pääpiirteissään samana, jotta niiden kehitystä voidaan seurata. Valittujen mittareiden rinnalle on tarkoitus kehittää myös muita toimintaa tarpeellisella tavalla kuvaavia mittareita.
- Vuonna 2022 seurattavien tavoitemittareiden valinnassa kiinnitettiin huomiota siihen, että YTHS on osa perusterveydenhuollon toimintakenttää. Opiskeluterveydenhuollon tavoitteena on ohjata toimintaa entistä enemmän varhaisiin vaiheisiin ja nopeisiin vasteisiin opiskelijoille.

Seuranta

- Laajempi mittareiden seuranta tehdään 4 kuukauden välein yhdessä Kelan ja YTHS:n kanssa pidettävissä jatkuvan seurannan kokouksissa, joissa käydään läpi edeltävän 4 kuukauden toiminnan ja laadun seurantaportti ja alkuvuoden kumulatiivinen kehitys.
 - Jatkuvan seurannan kokouksissa käydään läpi aina myös YTHS:n talouskatsaus.
- Kela seuraa YTHS:n kustannuksia, toimintaa ja laatua myös toimintavuoden aikana tehtävien auditointien avulla sekä tilikauden jälkeen tehtävässä tarkastuksessa.
 - Auditointien vuosiyhteenveto ja tarkastusraportti käsitellään vuosittain toukokuussa pidettävässä jatkuvan seurannan kokouksessa.
 - Seurantaan kuuluu myös opiskeluterveydenhuoltoon liittyvien tutkimustulosten hyödyntäminen yhdessä YTHS:n kanssa.
- Kela toteutti vuonna 2022 YTHS:n palvelujohdon ja 9 YTHS:n palvelupisteen auditointia.
 - Palvelupisteistä 6 oli YTHS:n omia ja 3 alihankintapalvelupisteitä.
 - Auditoinnit toteutettiin siten, että 4 auditointikäyntiä tehtiin läsnä auditointeina ja 6 auditointia tehtiin etäauditointeina.
 - Auditointien jälkiseuranta toteutettiin helmikuussa 2023 vuoden 2022 havainnoista.

Kelan asettamat tavoitteet YTHS:lle vuodelle 2022

Seurattava mittari	Tavoite
Hoitoon pääsy	
Hoitoon pääsy vastuutiimiin hoidontarpeen arviosta alle 7 vuorokautta	80 %
Hoitoon pääsy hammaslääkəriin hoidontarpeen arviosta alle 90 vuorokautta	80 %
Hoitoon pääsy suuhygienistille hoidontarpeen arviosta alle 90 vuorokautta	80 %
Hoitoon pääsy mielenterveyssyistä hoidon tarpeen arviosta alle 7 vuorokautta	80 %
Hoitoon pääsy hoidontarpeen arviosta yli hoitotakuurajan	0 %
Terveyskysely	
Terveyskyselyn täyttäneiden opiskelijoiden määrä (% opintonsa aloittaneista)	50 %
Terveystarkastukseen tulleiden osuus terveyskyselyn perusteella kutsutuista	Lähtöluku on kasvava
Kirjausaste	
Kirjausaste ammattiryhmittäin	85 %

Tili- ja toimintakauden 2022 keskeiset tavoitteet

- Vuonna 2022 päätavoitteena oli seurata, että YTHS:n toiminta korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon palveluiden palveluntuottajana jatkuu ja vakiintuu opiskeluterveydenhuoltolain tarkoittamalla tavalla.
- Yleisenä tavoitteena oli kehittää mittarointi- ja seurantatyötä YTHS:n kanssa.
 - YTHS ei pystynyt tuottamaan sovittuja seurantatietoja
 - YTHS:n raportointitiedot vuodelta 2022 jäivät puutteellisiksi
 - Vuonna 2022 YTHS ei pystynyt tuottamaan Kelalle juuri lainkaan raportointitietoja YTHS:n alihankintapisteiden toiminnasta.
 - Kela on kehottanut YTHS:tä toimittamaan vastaavat mittari- ja seurantatiedot alihankintatoimipisteistä kuin mitä YTHS:n omista toimipisteistä toimitetaan Kelalle sekä kehittämään YTHS:n raportointijärjestelmäänsä sen suuntaiseksi. Tähän tavoitteeseen ei vuoden 2022 aikana päästy.

Tili- ja toimintakauden 2022 keskeiset tavoitteet

- Saavutettavuutta kuvaavista mittareista, kuten hoidon tarpeen arviointi ja hoitoon pääsy toimintayksiköittäin, ei saatu vuonna 2022 kaikkea tarvittavaa tietoa.
 - YTHS:n mukaan yleis- ja mielenterveyspalveluissa hoitotakuukynnyksen ylittävä ensimmäinen hoitotapahtuma toteutuu aina YTHS:n opiskelijalle soittamassa tiimipuhelussa.
 - Tiimipuhelu soitetaan YTHS:ltä opiskelijalle muutamassa päivässä ensimmäisen yhteydenoton jälkeen. YTHS:n mittarit kuvaavat hoitotakuun mukaisena hoitoon pääsyaikana hoidon tarpeen arvion ja tiimipuhelun välistä aikaa.
- Kelan auditoinneilla on havaittu, ettei terveydenhuoltolain 51 §:n mukainen hoitotakuukynnys ylity tiimipuhelussa aina jokaisen opiskelijan kohdalla.
- Nykyisten mittareiden avulla ei ole mahdollista seurata hoitotakuun toteutumista kaikkien opiskelijoiden osalta.
 - Hoidontarpeen arvio tehdään aina YTHS:n toimesta ja se vaihe näkyy vielä YTHS:n tilastoissa.
 - Alihankkijoiden toiminta hoidontarpeen arvion tekemisen jälkeen ei näy enää YTHS:n omissa tilastoissa.
 - Näiltä osin kehitystyö jäi kesken ja sitä jatketaan vuonna 2023.

Tili- ja toimintakauden 2022 keskeiset tavoitteet

- Vuoden 2022 aikana opiskelijoiden hoitoa koskevana laadullisena tavoitteena Kela on kiinnittänyt huomioita YTHS:ssä toimivien terveydenhuollon ammattihenkilöiden potilasasiakirjamerkintöjen kirjausasteeseen.
 - Tavoitteena on ollut nostaa ja seurata kirjausastetta valtakunnallisesti. YTHS pääsi asetettuun tavoitteeseen vuoden 2022 kuluessa.
- Lisäksi vuoden 2022 aikana YTHS:n tavoitteena oli kehittää ja nostaa YTHS:n terveystarkastukseen tulevien vastaavien opiskelijoiden prosentuaalista määrää sekä kasvattaa terveystarkastukseen tulevien opiskelijoiden osuutta terveystarkastuksen perusteella kutsutuista.
 - YTHS on ottamassa käyttöön uuden kolmannen vuoden opiskelijoille lähetettävän Terveystsekki – kyselyn, jonka tarkoitus on kysyä opiskelijalta koettua terveydentilaa ja opiskelukyvyyssä tapahtuneista muutoksista.
 - Uusi kysely oli tulossa käyttöön vuoden 2022 kuluessa.
 - Näiden tulosten perusteella voidaan myöhemmin jatkossa vertailla ensimmäisen ja kolmannen vuoden opiskelijoiden antamia vastauksia.

Kiitos

Kirsi Airinen

etuuspäällikkö

kirsi.airinen@kela.fi

Etuuksien ja palvelujen suunnitteluyksikkö | Terveystuotoetuksien osaamiskeskus

Työterveyshuolto- ja opiskeluterveysryhmä

Kela|Fpa